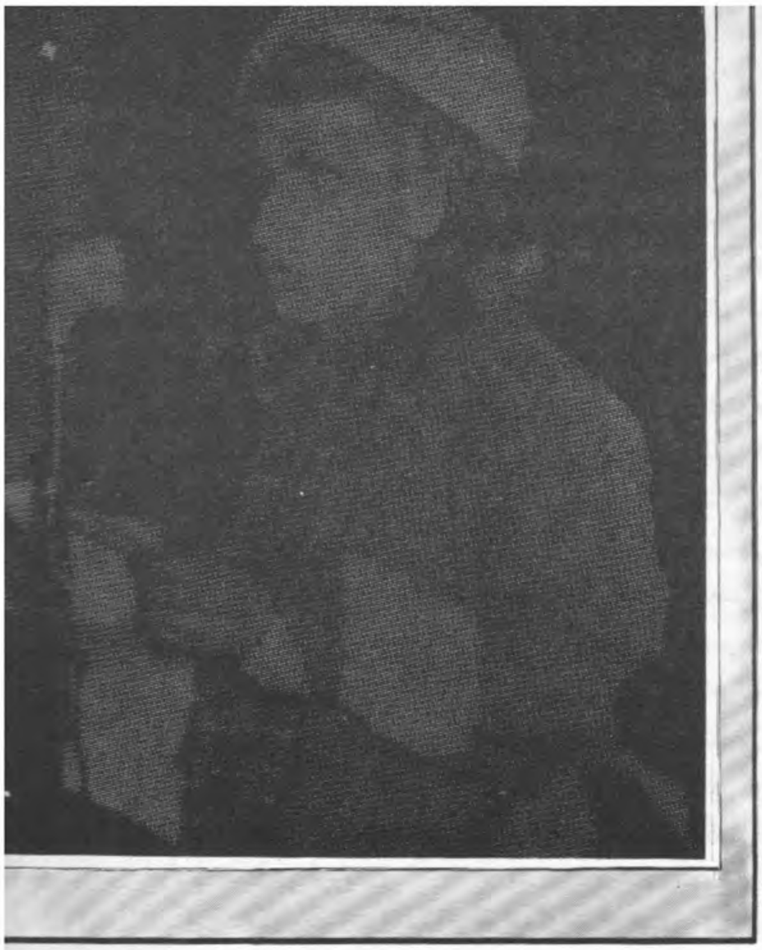

چەند پارچە شیعرێکی لەیادکراوی قانیع

•

ئومێدئاشنا
١٩٨٧

•

قانع – شیعری بڵاونەکراوەو پەڕاگەندەی زۆرە ..

بە هۆی ژیانی نالەبارو سەختی ڕۆژگارەکەیەوە، نەیپەرژاوە هەمووی کۆبکاتەوە. ساڵی –١٩٧٩ –لە دەربەندیخان – خوالێخۆشبوو حاجی عەلی یاروەیس –، هەشت پارچە شیعری قانعی لەبەر خوێندەوەو هەر لەوێدا نوو سیمنەوە، کاتێ بەراووردم کرد شەش پارچەیان لە هیچ کام لە دیوانە چاپکراوەکاندا بڵاونەکراونەتەوە . لە لایەکی تریشەوە بە هۆی ڕۆژنامەکانی – ژیان – ١٩٣٩ – و – ژین–ی ساڵانی – ١٩٤٥، ١٩٤٦، ١٩٥٢، ١٩٥٨ – ە– وە، نۆ شیعری کەی قانع–م دەست کەوتو دوای بەراورد لە گەڵ دیوانەکانیدا دەرکەوت ئەوانیش بڵاونەکراونەوە. ئەوا لێرەدا بە هۆی– گۆڤاری کاروان– ە– وە ئەو پانزە پارچەیە بڵاو دەکەمەوە، هیوادارم لە دیوانی داهاتوی – قانع–دا چاپبکرێن.

–١–

عەزیزم، ڕەسمی سەرداری، بە قەسرو بارەگا نابێ
بە سەرفی دەوڵەتو ماڵە، بە مفتو مەرحەبا نابێ
نە هەرکەس عەقلێ خۆی تێکدا، ئەبیتە عاشقو مەجنون
کەشێتی بێ غەمی لەیلی، بەرووتیو بێ نەوا نابێ
نە هەرکەس پێبکەنی ئیتر گوڵی گوڵ خەندەرانێکە
هەناسەی عەتری گوڵ خونچە بە بێ سروەی سەبا نابێ
نە هەرکەس پارە کۆکاتۆ دروستە پێ بڵێی ئەشراف
کە – خواجە مووشی – بالوڕدبێ بە پیاوو کوێخا قەت نابێ
کەشیدەی پشتی مام حاجی کە داوە بۆ گەلی لادێ
بە ئەسبابی نەجاتی مەحشەرو ڕۆژی جەزا نابێ
بڵێمچی پیری عەقڵم پێی وتم واچاکە بیزانیت .

که ریشی بێ. عەمەل هەرگیز لەبۆنیشی خواَدا نابێ
لە ناو ئەم هۆزە بەد بەختە لە سەد حەفتای – فلاتوونە –[1]
کەچی ئەم – خۆرە خۆ خۆریە بە دەستی کەس دەوا نابێ
برام ، فەیلەسووفی، وائەزانن سەر نەتاشینە
ئەگەر تەرکی خەووخواردن نەبێ غاندی سەرێ وەها نابێ
نە سایەی هیمەتی – ژین[2]–ە کە قانع ناوی وابەرزە
ئەگەر نا، ئەم خەیالاتەی لە لای کەس ئاشکرا نابێ
سالی–١٩٤٥

–٢–

لەسەر گۆڕی فایەق زێوەر–[3]

١٩٥٢

ئەی دایکی ئەسکی، ئەی خاکی بێ دەنگ
ئەی مالی تاریك، پەردەی شەوەزەنگ
ئەم لاشە، لاشەی، کانی جەوهەرە
ئەمە سەرچاوەی دانەی گەوهەرە
هۆشت بێ دەخیل، ئەزیەتی نەکەی
بەبێ رەحمانە، ئازاری نەدەی
ئەی خاك، وەك ئەهلی زەمانە مەبە
دەرهەق بەم لاشە، بێگانە مەبە
مەلێ خۆ پایەی نزمو باریك بوو
رۆژی ژیانی شەوی تاریك بوو
قەسری سێ قاتی قەت بینانەکرد
هەناسە ساردبوو تا ئەو رۆژە مرد
رۆژێ دێتە پێش بۆی پەشیمان بی
لە من خراپتر بۆی پەرێشان بی
پاش مەرگی زێوەر –فایەق –و– بێکەس–
کێ قەلەم بۆ تۆ، بگرێتە ناو دەس
کێ بتلاوێنێ، بە هۆنراوەی جوان
بتهێنێتە ریز، باقی هاوسەران
کێ – گۆیژەو ئەزمر– بخاتە ناوان
کێ– پیرەمەگرون– بباتە ئاسمان
کێ شیوەن بکا بۆ جێ مەئوای هۆز
کێ فیداکار بێ بۆ هۆزو بۆ کۆز
ئەی خاك لای ئێمە باوەشی تۆیە
هەر لە داوێنت مەجلیسمان کۆیە
هەروا بە نۆبە دێینەوە بۆ لات
دایکی خۆشەویست دێنە خاكو پات
خوا تۆ بەرزکاو لە ئێمە خۆش بێ
–ستارالعیوب– بۆ مان عەیب پۆش بێ .

– ٣ –

باخەوانی باخی دولبەر خۆشترە نەك سەروەری
سەیری بازاری زەمانە خۆشترە نەك قەیسەری
بۆ دلێکی بێ گرێ باخو دەروونی بێ خرۆش
هیچ نەکەی ئیللا تەماشای کردگاری داوەری
پیرەزالێکە زەمانە سەد هەزار مێردی هەیە
رووسپی خوازبێنی ناوێ خوێ ئەچێ بۆ موشتەری
لاوی کوردم دەستەداوێنی کەسی وەك من مەبە
بۆ خەیالی هیچو پووچو خوو رەوشتی سەرسەری
لافی مەردی لێ مەدە تا دەس لەدنیا بەر نەدەی
سەیری عیسا کە بە رووتی کەوتە سەر پێغەمبەری
مالی دنیا دەوری داوی پیاوەتیت بۆ ناکرێ
بەندی گژنیژەی جوانە مۆری ناو ئەنگشتەری .

–٤–

١٩٣٩

دیسان سەرچاوەی ژین ژیایەوە[4]
دەروازەی شادی کورد کرایەوە
ئافەرین بەهار هەزار ئافەرین
ئەیکەی بە بەهەشت ساراو سەر زەمین
بە قدومی تۆ تووتی کوردستان
هاتە گفتو گۆ وەك جاری جاران
بەهار تۆ بولبول دێنێتە خرۆش
بەهار تۆ شاعیر دێنێتە سەر جۆش

دەشتی پووشی وشك ئەکەیت بە گوڵزار
ئەبرێت کەوای سەوز بە باڵای چنار
گوڵان لە کوێستان هەڵئەدەن بەیداخ
ئاڵو واڵا بەرگ ئەکەنە بەر شاخ
من دەستە ملەی پەژارەو خەم بووم
گیرۆدەی حەلقەی بەندی ماتەم بووم
نوقتەی مەرکەزی دائرەی دەرد بووم
لە خۆم خراپتر هەناسە سەرد بووم
ئافەرین بەهار مەسیحی دەوران
زیندوو کەرەوەی پۆلی مردوان
ئێستا لە سایەی هەوا سافەکەت
هاژەی بەفراوی شاخو تاڤگەکەت
ئەواو سارێژ بوو بەژوی زامانم
دێتەوە سەر هۆش – ژینو ژیان–م

–٥–

لە دارۆخانەوە بۆ کچانی سلێمانی :–

سوپاستان ئەکەم پۆلی چاو مەستان
خوشکی خۆشەویست زادەی کوردستان
عومرم نۆ ساڵەو پرشنگە ناوم
بە تیغی جەفا برا هەناوم
دراوم بەشوو بە پیرە پیاوێ
ریش پاژنەو کوڵکنی عومر نەماوێ
تەئریخی عومری حەفتای تەواوە
خوێن لە لەشیدا تنۆك نەماوە
من باوكدارو خاوەندی برام
بەڵام بە پارە بە ئەسیر برام
کاکم کە شکڵی پارە ئەبینێ
رەحمو ئینسافی لەلا نامێنێ
هەرچەند هەوڵمدا چوومە لای قازی
لە جێی من قازی کرابوو رازی
خۆم خستە چاکی عەبای مەلاوە
عەبای نمونەی ئالی عەباوە

بە خەوی شەوان ئاگام لێ نەبوو
وەختێ کە زانیم دراوم بە شوو
وتم هەی هاوار هەی دەفیل ئامان
زۆرم لێ بکەن ئەچمە سەر قورئان
ئەمە پێنج ساڵە رەفیقی پیرم
بەبێ جنایەت بەندی زنجیرم
تووکی سەرسنگی نەیجەیەو بەڵمە
سواغی دیواری ژوورسەرم چڵمە
بە کۆکەو لرخەو قرخەو جرتو فرت
ئاواتە خوازم بە عومرێکی کورت
جنێوی بەقەد قورئان رەوانە
ئەجری خزمەتم هەموو سندانە
باوکم وتویە پیر بۆ ژن تیرە
کەچی دەربارەی من ئەویش تیرە
ئەی جەمعیەتی حمایەی حەیوان
لێرە لە حەیوان کەمترە کچان
واوتمان حەیوان هەر بارکێش ئەبێ
کچ بە رۆژو شەو ناوکەرێش ئەبێ
بیستوومە ژنان ئیستە ئەخوێنن
خوا بیدا هەقی ئێمە ئەستێنن

نەسرین–ی کچی – بەنگینە – جوابی پرشنگی قانع ئەنووسێ.

جوابت بەمەوە خوشکی شیرینم
کچی – بەنگینە – م بە ناو نەسرینم
منیش نۆ ساڵم بەڵام لە شارم
لە دەوری عیلما زۆر بەختیارم
خوشکە گیانەکەم پرشنگ کچە کورد
هاوارو بانگت زۆر تەئسیری‌کرد
گریام بۆ بەختی شوومو شێوەشوو
وەك بێچوە پەری دەست عیفریت کەوتوو
لادێیی بەوە نانیان براوە
کە قەدری ژنیان لەلا نەماوە
ئەوە گۆریانێ کزو بارکێش‌بن
لەژێر سوخرەدا هەر ناوکەرێش‌بن

خوا پێداو بەرۆژ بیش چەوسێتەوە
شەو بەخۆشی ژن ئەحەسێتەوە
ژن کە هاوکوف بیّ ئەو هاو دەردیەتی
رۆحی لەدەوری سەری مێردیەتی
دڵسۆزی مێردە ژن خەم رەوێنە
نەك موستەهەق بەڵغەمو جوێنە
ئێستائەوانەی فێرن بە جنێو
لەناو گاگەلا ئەیان کەنە کێو
ژن بۆ تەشکیلی عائلە دێنن
کە ئەولادی چاك پیّ بگەیەنن
بە ئەولادی چاك وەتەن سەر بەرزە
خدمەتی وەتەن لەلامان فەرزە
ئێمە شووکردن بە دەست خۆمانە
نە بەخەنجەرە نە بە گۆچانە
لە ناو ئێمەدا جاهل نەماوە
بە خوێندەواری کارمان تەواوە
بە تەوالیێتو سەر بەسدارە
دەم بە پێکەنین بۆ ژن دڵدارە
بە حەفتا ساڵیش کچۆلە دێنن
بە زمانی خۆش ئەیان خەملێنن
وا - دارۆخان - یش مەکتەب نشینە
مەکتەب بۆ عەرزی کچان پەرژینە

— ٦ —

—سلام علیك - گۆیژە مەشهووری
تاسەی تۆم کردوە زۆر بە زەرووری
ئەمە چەند ساڵە تۆ نزیك شاری
سەربەرزو ماقوڵ لە عالەم دیاری
ئەولادەکانت گشت خوێندەوارن
زرنگو دانا ژیرو هوشیارن
فەسیحو ناتق شاعرو عالم
بۆ بینای وەتەن دڵسۆزو سالم
لاپەڕەی تەئریخ شاهدە بۆمان
هەر لە ئەمرۆوە هەتاکو بابان
من زۆر داماوبووم لە دەس نەخوێندن
بێزاربووم لەژین رازی بەمردن
ئەولادەکانم هەروەکو وەحشی
هیچیان نەزانی غەیرەز سەرکەشی
هەر وەکو پڵنگ درندەی بیّباك
بە دایم سەرمەست بیّ بەنگو تریاك
لە نەزەریانا چ رێوی چ شێر
هیچ فەرق نەبوو چ مێچکە چ نێر
لە خوێن ڕشتنا رۆژی تەنگانە
فەرقیان نەئەخست خوێشو بێگانە
ئێستا لە سایەی لوتفو عەدالەت
رووی کردە ئێمەیش چرای سەعادەت
بەیداخی خوێندن لامان هەڵکرا
مەکتەب بۆ ئێمەش ئەوا دانرا
ئنجا لاوانم چەندە بێعەیبن
دوبارە پیاون فرشتەی غەیبن
قەڵەم ئەندازو شمشێر ئەندازن
بەینی بین‌الله عەجەب شابازن
چەند خۆشە ئەولاد زۆر چاك بخوێنیّ
هەقی پاش کەوتی باوکی بسێنیّ
ئیتر منو تۆ سەگرمەو کاژاو
پیرەمەگروونو کیۆانی بێناو
هەموو داواکەین لە واحدی تاق
دایم سەربەرزبیّ عەلەمی عراق

—٧—

١٩٤٦

خوشکی هاوخوێنم هاو گریەو زاری
گەورە تابچووك لە کوردەواری
لێرە تا ئەویّ سەلام بیّ لێتان
سەلام لە خۆتان لە خاکی پێتان
خۆتان ئەزانن عەسری گەوهەرە
سەراسەر گێتی پڕ لە جەوهەرە
خوسووسەن وا ساڵ رووەو بەهارە
کاتی سەیرانی گوڵو گوڵزارە

دار ئەکا چرۆ چرۆ ئەکا گوڵ
گوڵ نەشئە ئەدا بە مێشکی بولبول
بولبول بە زیرەی بەری بەیانی
بانگ ئەکا لێمان بە میهرەبانی
ئەڵێ ڕاپەڕە چوادەی خەوە
بۆگێتی ڕۆژە بۆ تۆ بۆ شەوە
هەڵسە تێکۆشە بۆ ئیشی هۆزت
فیدا کاری کە بۆ بەرزی کۆزت
مەڵێ من کچم پەچە دائەدەم
واپیاوێ دیارە چاك خۆم لائەدەم
بۆ خزمەت کردن چە نێرو چە مێ
ئەبێ ئیشی هۆز بکات جێ بەجێ
بەڵکو ئەو پیاوە ئیشی زەروورێ
نەخوێندەوارێ ڕێگەکەی دوورێ
نەزانێ چلۆن ئیش هەڵسووڕێنێ
لە لای ئیش بە دەس چۆن خۆی بنوێنێ
ئامۆژگاری کە بە دڵێکی پاك
شارەزایی کە وەك خوشکێکی چاك
تۆ خۆت داپۆشیو ئەویش بێچارە
خوشكو برایی لە کوێ دیارە
ئیتر سەلامم بۆ زادەی سەلام[٦]
یەعنی – ناهیدە[٧]– نەوەی نیك نام

–٨–

١٩٥٨

برای خۆشەویست هاوبیر هاو خاکم[٨]
هاو دڵی ڕووناك هاو خوێنی پاکم
منو تۆ ڕۆڵەی یەك خاكو ئاوین
هەردوو وەکوو یەك زۆر لێ کراوین
ئێمەش پێویستە تۆوێ بچێنین
ڕیشەی ئیستعمار لە بن دەربێنین
ڕوو بکەینە یەك شێوەی ئاشنایی
نەك ئاشنایی تەواو برایی
دەس بگرین بە یەك ڕوو بکەینە مەیدان
گەلمان هان بدەین بۆ خزمەت نیشتمان
هەر وەکوو بۆ تۆ هاوارم کردوە
پەنام بە نووکی پێنووس بردوە
تەنها پەنجەیەك هیچی پێ ناکرێ
کە کردت بە پێنج کێ بەرگەی ئەگرێ
مستەکۆل ئەبێو ناو دەم ئەشکێنێ
ڕەگی بناگوێی دوژمن دەردێنێ
من منو تۆ تۆ نەهێنینە کار
گوێ نەدەین بە قەول بەدی ڕۆژگار
ئەو ئیستعمارەی خوێن مژی بۆگەن
ئەوئیستعمارە ئیمەی خستە بەن
ئەو ئیستعمارە سەرمایەی بردین
لەژێر زنجیریا یەك یەك ئەمردین
ئێمەش وەکو شێر لەگەڵ سوپامان
خۆمان، منداڵمان، خزمو برامان
ئێستە کە شەیتان چاك دەرکراوە
دەستی لە بەهەشت عیراق براوە
نەیەڵین هەرگیز کە فرسەت بێنێ
هەر وەکوو جاران بمان خنکێنێ
هەر کەس بزانین خایەن بە خاکە
دەربارەی ئێمە پیسو ناپاکە
پارچە پارچەی کەین بەسووكو ئاسان
بینێرین بۆ لای کاك – عبدالشیطان –
ئیتر هەر بژی سوپای سەربەستی
وانەجاتی داین لە دیلیو پەستی
ئیتر هەر بژی جەژنی دڵشادی
باهەر ڕووناکبێ ڕۆژی ئازادی

–٩–

١٩٤٥

ڕۆژ نامەکەی (ژین) کۆگای مەعریفەت
تاقانە خونچەی گوڵزاری میللەت
بڵێ بە موفتی توتنچی پێنجوین
مەلا عبدالله[٩]– هاودەمو هاودین

کاتێ لە لای ئەو هاتمە شارەزوور
تەماشا ئەکەم نزیك تا لە دوور
مسکێنی بە دڵ سەربەستو شادن
یەك لەیەك چاکتر لە خەم ئازادن
جوتیار بە حیلاو گاوان بە هۆرە
بۆ یەك ئەیانوت نۆرە بە نۆرە
تەماشات ئەکرد ئەتگوت ئەم دەشتە
سەوزو سورو زەرد باخچەی بەهەشتە
کاتێ تێ پەڕیم چوومە هەڵەبجە
دروستە بڵێم هەڵەبجە گەنجە
یادگارێکی میرو جافانە
شارێکی پڕ لە سینە سافانە
جێی مەحموود پاشاو وەسمان پاشایە
ماڵەکەی پاشا تاقی کیسرایە
مزگەوت ئەڕووخێ میحراب ئەمێنێ
ئەمرۆش حەسەن بەگ هیممەت ئەنوێنێ
لەهەڵەبجەوە هاتمە سلێمانی
ئەو سلێمانیەی کەخۆت ئەیزانی
موتەسەریفی مەعاریف پەروەر
وەك باڵی هوما سایەی خستمە سەر
لەو ساوە سایەی کەوتۆتە سەرم
سەرسەری لاچوو لەسەر دەفتەرم
خوا بۆ خاتری حەبیبی سەروەر
خۆی چۆنی ئەوێ وابیباتە سەر

-١٠-

بەناوی - خەنجەری کوڕیەوە وتویە .

جەژنتان پیرۆز یارانی گیانی
لێتان موبارەك بەشادمانی
ئەوا تەواوبوو ڕۆژی ڕەمەزان
نۆ وشکیو زەردی گرۆی ئازیزان
پێویستە ئەمساڵ دوبارە سەیران
یەك جەژنی ڕۆژو یەك جەژنی جیهان
سترانی حەربو تەنگانەی ڕۆژوو

هەردوو بە جارێ لەسەرمان لاچوو
کوڕی قانع - م ناوم خەنجەرە
بۆ قەزای کوردان سەرم سوپەرە

-١١-

گلەیی لە - ژین- ی خۆشەویستمان (١٠)

١٩٤٦

بنچینەی کوردی جەریدەکەی ژین
بۆ بێ وەفاییت هەزار ئافەرین
پیرو موریدبوین منو تۆ چەند ساڵ
زەمانمان ڕابوارد سا بە هەر ئەحواڵ
تۆ باخچەی گوڵ بویت منیش وەك بولبوڵ
لە بولبول زیاتر دەروون پڕ لە کوڵ
منو تۆ چەند ساڵ براین ماڵەو ماڵ
بۆ محاکەمەی دائرەی ئیشغال
سەیری لاپەڕەو ژمارەی زوو کە
تەماشای - ژیان-ی دە ساڵ پێشوو کە
ئەزانی کێ بوو کڕیداری تۆ
کێ بوو دەروێشو خزمەتکاری تۆ
تۆ لەیلیو من قەیس نامرادی تۆ
تۆ شیرینی عام من فەرهادی تۆ
تۆ ئاوی حەیات من ئەسکەندەر بووم
دایم لە زولمات گێژو خەتەر بووم
منو توتنچی بە - موفتی - مەشهوور
فیداکاری تۆین نزیك تا لە دوور
بیستمان سەیرانێ زۆر جوانت کرد
دەعوەتی کۆمەڵ شاعرانت کرد
مەعلوم چونکە خۆت واجەوهەرداری
بۆ جەوهەرداری تۆ کڕیداری
ئێمە خۆ ناڵێین هاوڕێی ئەوانین
لەبەحری عەرووز - چاك مەلەوانین
بەڵام مەئیوسین لە حاڵی خۆمان
نەکەوتینەوە بیر خاڵی خۆمان

بۆ بژیت ئێمە بەندە فەرمانین
بۆ سەربەرزی تۆ ڕوو لە یەزدانین

-١٢-

دەورەی ژیانم –
منداڵ بووم ئەچووم بۆ قوتابخانە
بۆ لای مامۆستای پڕ لە ئەفسانە
هەتا دوازدە، ساڵ زەجرو لێدان‌بوو
منیش هەر پیشەم شین‌و گریان‌بوو
هەتا هەژدە ساڵ بەم جۆرە ژیام
دوای نۆزدە ساڵی لە تەجنید ناسرام
تا بیست‌و پێنج ساڵ ئەمە کارم‌بوو
بە شەوو بە ڕۆژ هەر هاوارم بوو
کە نەجاتم بوو نەداك‌و نەباب
نەخزم‌و نەخوێش نەبراو ئەحباب
ئەی خودا نانێ لە کوێ پەیدا کەم
میوانی غەریب چلۆن ڕەها کەم
ئێستە ئەروانم واپیر بووم تەواو
دەستم ئەلەرزێت وەکو بی سەر ئاو
شازدە سەر خێزان دەورەیان داوم
منیش بۆ نانی شەوێ داماوم
ئێستا – جیاوك – هیممەت ئەنوێنێ
هەژارو فەقیرو لات ئەژیێنێ
چونکو بەڕاستی میللەت پەروەرە
بۆ لیواکەمان وەك تاجی سەرە
ئیتر هەر بژی سێبەری خاکیان
موتەسەرڕیفی تەواو دڵ پاکیان

-١٣-

بە ناوی وریای قانع-ەوە بۆ -بەختیار-ی کوڕی جیاوك –
بەختیار سوپاس بۆ بەختیاریت
هەزار ئافەرین لە هوشیاریت
تازە خەڵفێکی داری بەرداری
گڕی وەجاخی کوردی ناوداری
باوکت شاعری ناو نیشتمانە
بۆهۆزی کوردان سایە پەخشانە
جاران ئەنووسرا وشەی سەعادەت
خۆشم ئەم خستە ڕیزی عیبارەت
چون عالم نەبووم لای بێ مەعنا بوو
مەعنای بەچەشنی تەیری عەنقا بوو
ئێستائەزانم سەعادەت چییە
کە ئەم واتەیە بێ مەعنا نییە
ڕاستی سەعادەت ڕووی کردە ناومان
بوو بە دەرمانی جەرگی سووتاومان
چەن هەق فەوتاو لە نوێ سەنراوە
مردووی بەش‌خوراو زیندوو کراوە
دڵێك نابینم بە غەم زامار بێ
یاخو دەروونی کە بریندار بێ
ئاوی تانجەرۆو داری سەر چنار
بە زمانی حاڵ کە دێتە گفتار
ئەڵێن واگەینە ئەم ڕۆژە جوانە
جیاوك داینا ئەم ڕێ‌و دوکانە
تۆش کاتێ نۆبە هاتە دەورانت
لەفزی سەعادەت کەوتە سەرشانت
هۆشی فەقیرو هەژارانت بێ
پەروای ناڵینی زامارانت بێ

-١٤-

-من‌و بەختم –
بەختە خەو تاکەی ڕاستۆبە لە خەو
بە ناهەق ڕۆژت بۆ کردوە بە شەو
چۆن‌وا خەواڵوی سەر لێ شێواوی
لەمە خراپتر هەر بەش خوراوی
ڕاستۆبە لە خەو بشۆرە چاوت
تۆیش وەکو خەڵکی بەرزکە ناوت
بۆچی بێ بادە مەست‌و مەخمووری
بۆچی بە تەنها زارو ڕەنجووری

بەختە با بەس بێ دەی تەماشاکە
سەریٚ بەرزۆکە سەیری دنیاکە
عالەم بە دەماخ مەسرور وشادن
لە بازیچەی خەم دەوران ئازادن
کەرتیٚ بە ئیشیٚ جاریٚ بە کاریٚ
دەستت نەگرتم بەردت لیٚ باریٚ
کام ئیامم کوشت کام شیٚخم سووتان
کام مالٚی خودام بە ناهەق رووخان
کام قەباحەتم لە دەس قەوماوە
بۆچی ناوچاوم لای تۆ نەماوە
کام هاو مالٚی من وەك من بیٚ هۆشە
کام برادەرم وەك من نەخوشە
بەختە بیرکەرۆ بۆ زەمانی زوو
غەیر خزمەتکاری من سووچم چی بوو

جوابی بەخت!—

قانع بە ناهەق گلەم لیٚ ئەکەیت
ئەمە زیاتر ئابرووی خۆت ئەبەیت
من لای یەکیٚکم کە خوێندەواربیٚ
هەر وەکو خەلٚکی ژیرو هوشیاربیٚ
نەفعی خسوسی بە هیچ نەزانیٚ
حامی زەعیف بیٚ هەتا ئەتوانیٚ
رەحمەت پیٚ ئەکەم کە نایەمە لات
تۆ کەی شایانی بۆ موچەو بەرات
تۆ کە جاهلی لە ئیش تیٚ ناگەی
من نەیم خۆت تووش چەند زەرەر ئەکەی
هەتا کەمتر بیٚم بۆ تۆ زۆر چاکە
قانع جیٚگەی من ژووری ئەفلاکە

—١٥—

سوپاسی مژدەی ژین.

رۆژنامەکەی ژین چرای کوردستان
تۆ نوخشەی وتار بە کوردی زوانٚ
تۆ سەرچۆپی کیٚش هەلٚپەرکیٚی کوردی
گۆرانی بیٚژی ئیلهام ئاوردی
تۆ لە ئەوەلٚجار هیممەتت نواند

لە بەفری نووسین تۆ رەچەت شکاند
تۆ سەر دەلیلەی قەتاری هۆزی
لە چاو بەدوور بی لاویٚکیٚ قۆزی
گەلاوێژ — خوشکی منالٚی تۆیە
خوشکی شۆیٚن کەوتەی نەو سالٚی تۆیە
لە لاپەرەی سیٚ لە سیٚزدەی کانوون
مژدەی لیٚت دابوو بە دلٚەی مەجنون
کە — دەنگی گیٚتی تازە—ی نازەنین
دەمو نەفەس پاك گفتوگۆ شیرین
خوشکی سیٚ یەمی ژینی کوردانە
تا بلٚیی وتەی ئاودارو جوانە
بەلٚام نازانین نیشانەی چۆنە
ئاخۆ گۆراوە یا چەشنی کۆنە
بۆمان بنووسە ناوونیشانی
ئابونەی سالٚی شویٚن‌و مەکانی
تا بەسەرو مالٚ کریداری بین
بەهەموو جۆریٚ تەلٚەبکاری بین
ئیتر قانع—م بەم ئەندازەیە
ئاهەنگی — دەنگی گیٚتی تازە—یە.

پەراوێزەکان:—

١ فلاتوون —مەبەستی —ئیفلاتون—ە بۆ پێویستی شعرەکە وانووسراوە.
٢ مەبەستی لە رۆژنامەی ژین‌ی پیرەمیٚرد—ە کە قانع ناوبەناو شیعرەکانی خۆی دەنارد بۆ پیرەمیٚردو ئەو بۆی بلاٚو دەکردەوە
٣ فایەق زێوەر یاخود بەختیار زێوەری شاعیر کە سالٚی ١٩٥٢ کۆچی دوایی کردوە.
٤ قانع ئەم شیعرەی بە بۆنەی سەر لە نویٚ دەرچوونی ژین—ە— و ە— نووسیوە کە پیٚشتر سالٚی (١٩٣٨) مجید یەعقوبی دایخستبوو
٥ قانع ئەم شیعرەی بە ناوی - پرشنگی - کچیەوە بۆ نەسرینی کچی بەنگینەی شاعیر ناردوە .بەنگینەش بەناوی کچی خۆیەوە وەلٚامی داوەتەوە.
—٦-٧— بە مەبەست لە شیٚخ سەلام —ی شاعیرو ناهیدەی کچیەتی
٨ ئەم شیعرەی لە بەرپابوونی شۆرشی تەموزی (١٩٥٨) دا وتوە
٩ مەلا عبداللە —مەبەست لە موفتی پێنجوینی شاعیرو هاوریٚیەتی
١٠ پیرە میٚرد سالٚی(١٩٤٦)لەئاهەنگی بیست سالەی ژینی کردبووەوە لە یادی چووبوو قانع بانگ بکات .